

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VIII. Causæ & radices non proficiendi ex frequenti communione, &
earum remedia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

ea renouat hic Dominus tanta animi letitia: atque si tunc primum ea imponeret, confirmans & augens excellentias, quas cum illis tribuit.

OMNIA denique illa præclara, quæ de hoc diuino Sacramento eiusque nominibus hæcenus diximus, aded sunt excelsa & stupenda, & desiderium, quo ipse Saluator tenetur, vt eorum participes efficiamur, aded est vehemens, vt, ad nos ad idem studium ac desiderium animandos, adiecerit illa verba *nemo scit nisi qui accipit*: quasi diceret, date operam diligentem, vt ea obtineatis: ipsa experientia percepturi, quantum illa valeant, absque luce enim & amore, qui cum illis communicatur, impossibile est ea integrè cognoscere, sicut dictum est.

CAPVT VIII.

CAVSÆ ET RADICES NON PROFICIENTI
ex frequenti Communione, & earum
remedia.

INCREDIBILI Sathanas prosequitur odio sacram Communionem, cum cernit insignes fructus, qui ex eius frequentatione possunt prouenire, & hacira excitatus renouat contra eos, qui illam frequentant, persecutionem, quam excitauit in ipsum Christum D.N. cum per eius hostium os protulit illa verba: *Mittamus lignum in panem eius, & eradamus eum de terra viuentium*: quasi diceret: (vt declarat S. Hieronymus) siquidẽ seipsum viuum panem appellat: venite, erucifigamus panem hunc ligno: vt ibi moriatur, quasi qui toxicum, quod est venenatum cuiusdam arboris succus, in panem mittit, vt comedentem occidat. Quid itaq; existimas, Sathanam facere, cum agis de Communionem sumenda: nisi quod trabem quandam, siue crucem in pane ponat, quem sumere disponis: omnem mouens lapidem vt amarum & insipidum eum tibi reddat, & preparationem ipsam grauem faciat, ac onerosam, vt vel omnino abstineas, vel ita malè preparatus sumas, vt qui alias est panis vitæ, occasionem tibi præbeat mortis: quemadmodum Iudæ: de quo scriptum est, quod b post buccellam introiuit in eum Sathanas: vt eum penitus perderet, si tamen superius posita documenta seruaaueris: in caput hostis eius consilium conuerteris. coniungens scilicet lignum crucis Christi, cum hoc diuino pane, nam considerans, quanta ille pro te pertuleat in cruce: panis hoc ligno transfixus vitam tibi adferet, salutem & fortitudinem: & sic adferet commodum. At si crucem Christi horreas, laborem fugias, *c. si q;* (vt Apostolus ait) tibi *venter Deus* non mirum erit, si horrore & fastidium panis huius concipias, qui mortem crucis representat, aut ita sumas, vt nihil sumendo proficias. Et hinc incipies agnoscere occultas causas, & radices unde exigunt aded perfectus & fructus tibi pueniat,

Nnn 2

qui

4.

Sathana odium in Sacramento Communionem.
a Ier. 11. 19.
ibidem.

b Ioa. 13. 27

c Phil. 3. 19

d Agg. 1. 5.

Tria impe-
simenta.

a Ioa. 12. 25.

Mortificatio
necessaria.b Matt. 13. 8
23.

I.

Terra est in-
cult.

clerem. 4. 3

qui solet aliàs vberimus ex frequenti Communione prouenire: quæ ad eò potens est ad stupendos prædictos effectus proferendos. multi enim in eam miseriam deueniunt, de qua Aggæus dixit. *ponite corda vestra super vias vestras. d seminastis multum & intulistis parum: comedistis, & non estis satiati; bibistis, & non estis inebriati; operuistis vos & non estis calefacti: & qui mercedem congregauit, misit eas in sacculum pertusum:* In quibus verbis deprehendemus simul depictas diuini huius Sacramenti proprietates; & radices, cur eius fructus non percipiuntur. Nam Communio ipsa simul est *sementis, manducatio, potus, vestitus, & negotiatio diuitiarum:* & maxima pars hominum mille impedimenta habet ne ex ea proficiat: eò quòd aliqua ex his tribus illis defint; aut scilicet *anima puritas, aut meditatio & oratio, aut mortificatio sui ipsorum.* quemadmodum paulatim explicabitur per quatuor hæc comparationes, quibus vsus est hic Propheta.

§ 1. *Explicantur hæ tres radices.*

PRIMUM diuinum hoc Sacramentum est a *granum* illud *frumenti* quod *cadens in terram & mortuum plurimum fructum adfert:* Christus enim D. N. mortuus pro nobis in cruce, & sepultus, gloriosus resurrexit: cuius meritis, mundi conuersio est facta: & ipsemet se in hoc Sacramento posuit, vt in animabus iustorum seminatus, copiosos in eis fructus proferret, in aliquibus quidem b *Fructum trigesimum, in alijs sexagesimum, in alijs centesimum* iuxta dispositionem terræ, in quam mittitur. omnibus enim & in omnibus statibus vitæ que rationibus prodest: Sæcularibus, Ecclesiasticis, & Religiosis; coniugatis, continentibus, Virginitibus, & Doctoribus, Tyronibus in virtute proficientibus, & perfectis; ambulanti bus viam purgatiuam, illuminatiuam, & vnitiuam: singulis tantam refectionem tribuens spiritualem, quanta illis opus est, vt in suo statu proficiant. Quod cum ita sit: vnde proueniet vt seminantes multum, colligatis parum? sumatis frequenter diuinum hoc granum in vestris animabus; & exiguum ex eo fructum habeatis? Defectus puocul dubiò non sementis ipsius est; sed prauæ dispositionis terra; eò quòd non sit bene culta, sed spinis & vrticis plena; quæ bonâ sementis vim & efficacitatem impediunt, atque retundunt. Solum enim attenditis vt Communionem sumatis, non cogitantes vt cordis vestri duritiem emolliatis, carnis passiones mortificetis, nimias vestras cupiditates moderemini; quæ spinarum instar animam pungunt, cruentant, & maculant; indignamque reddunt, quæ sumat hunc vitæ panem. quare nisi hos obices remoueat: granum manebit solum, nec proferet in vobis fructus copiosos. Attendite quid D E V S dicat per Ieremiam: *conuate vobis nouale, & nolite serere super spinas: circumcidimini Domino & auferete prapuitia cordium*

cordium vestrorum, viri Iuda, & habitatores Ierusalem: quasi diceret, quid iactatis vos, quod fidem Catholicam profiteamini, & sitis habitatores Ierusalem, verique ciues Ecclesiæ; agite, circumcidite dura corda vestra, & superflua eorum abscondite, malitiam eorum auellite: nolite pretiosam aded sementem inter spinas mittere: alioquin vestri laboris fructum facile amittetis. nouate prius terram, in qua illa est iacienda, & d'seminate vobis super opera sanctitatis & iustitiæ: & tunc metetis in ore misericordia. in hoc enim diuino Sacramento est ipse Saluator, qui est ipsemet misericordia, habetque os apertum, vt annuat omnibus vestris petitionibus, iuxta bonam dispositionem, cum qua accedetis, *offerte illi e vasa munda*, à malis liquoribus vacua, & ille *infundet oleum* suæ misericordiæ & gratiarum, donec illa replentur.

HINC licet ad secundam miseriam progredi, quàm refert Propheta dicens: *comedistis & non estis satiati: bibistis & non estis inebriati*; cum enim sit certum, quod hoc sanctissimum Sacramentum cum omni proprietate sit cibus & potus efficacissimus ad sedandam famem, sitimque animæ extinguendam, donec (vt supra est dictum) diuinorum donorum abundantia eã inebriet. Vnde igitur proueniet, vt ex tanta cibi & potus frequentia tam exigua proueniat virtutis fortitudo, atque si non comedisses? adeoque esurias ac sitias, & in eisdem hæreas necessitatibus, atque prius? vnde etiam proueniet: quod cum diuinum hoc vinum aded sit fortè, nunquam tamen, eo hausto inebrieris, nec mutes errantia iudicij tui dictamina, quæ prius habebas? Ad quod etiam dicere possumus, defectum hunc non in ipso cibo esse; sed in praua tua dispositione. siue quoddam absque fame & siti, & ex sola consuetudine illum sumas, quemadmodum *g Ephraim vinula docta diligere tritiram*: quia scilicet comedis, non æstimans diuini huius Sacramenti excellentiam; nec illas diligentias & considerationes adhibens, quæ famem excubant, qua aliàs dispositus accedebas: quas nisi frequenter studeas renouare, eò deuenies, vt & suauem gustum, & spiritus profectum amittas. Non enim sine causa olim DEVS iubebat *h Propositionis panes*, qui diuini huius Sacramenti figura erant, per *singula Sabbatha*, siue hebdomadas *mutari, aliosque recentes & calidos apponi*: ad significandum, quantoperè CHRISTVS Dominus noster desideret, vt singulis hebdomadis feruores Communionis renoues; & quasi recentem panem sumas cum magno spiritus ardore.

QVOD idem DEVS intendebat, cum voluit Israelitas quotidie comedere Manna recens de cælo descendens, nec ab *k vno die in alterum illud seruare*, sed quotidie *ante solis ortum* illud colligerent, quod figura erat, diuinum nostrum Manna, etsi panis sit quotidianus, comedendum

Osa .i. c.

4. Reg. 5.

2.

Cant. 1.

Esaies deest.

g Osa 10. 1

h Ienit. 24.

3.

i Reg. 21. 6.

k Exod. 16.

9. 21.

l Sep. 16. 28.

tamen esse tanquam recens, cum recenti sapore & gustu, ac recenti diligentia in preparatione, ut semper proficit.

*& Digestio
traq.*

Ex hoc etiam procedit, quod quemadmodum qui multum comedit: non propterea proficit, si nimis festinanter, & cibo in ore (ubi prima fit digestio) non contrito comedat; aut in stomacho, ob naturalis caloris nimiam debilitatem, non bene concoquatur: ita frequens communio utilis esse non solet, eò quod propter festinantem hanc, & non ruminantem intellectum spirituales hanc escam; ut meditatio in voluntate ignem accedat affectuum: quibus id quod sumitur, animæ ipsi coniunctum, faciat illam proficere. Quod si DEVS iubebat Paschalem in *Agnum festinanter* comedi; id fuit ad significandum, diuinum hunc cibum proprium esse feruentium peregrinorum, qui festinanter ad cælum properant. sed & iubebat *non comedi ex eo crudum quid, nec coctam aqua: sed tantum assum igni:* ut intelligeretur, ignem amoris Dei ac deuotionis hunc diuinam escam condire, ut animæ prodesset possit: neq; enim profuturum, si frigidè ac tepidè sumatur.

*reg. xod. 12.
11.*

*Inans non
communis
est.*

*1. Libr. 7.
Corinth. 10.*

*3. b. q. 80 a
9. ad 7.*

HINC etiam fit, quod quemadmodum infans (cuius cibus debet esse lac, aut liquidum quid) non nutriretur, aut incrementum sumeret, si durus aut solidus cibus ei porrigeretur, quia integrum bolum deglutiret, nec posset digerere: ita multi non proficiunt; quia communicant tanquam Infantes, & non tanquam adulti: quod est contra id, quod Christus Dominus Sancto Augustino dixit: *non tu me mutabis in te, sed tu mutaberis in me:* quasi ei diceret: sacram Communionem non esse cibum Infantum, qui nesciunt quid sumant; nec discernunt hunc cibum à reliquis. Ac propterea iure optimo (quemadmodum ait Sanctus Thomas) recepta est illa consuetudo, ut non detur sacra Communio nisi in ætate, in qua sit iam perfectus usus rationis: eò quod hic cibus propriè sit grandium, qui in virtute, & cognitione, ac donorum Dei æstimatione profecerunt. Ex quo fiet, ut si tanquam Infans communices, conuertas in te hunc cibum, sicut reliquos corporis: non tamen tu conuertaris in ipsum, nisi tanquam grandis communices, attendens scilicet, quid agas. nam tunc quia panis est uiuus, in seipsum transformat comedentem: imprimens ei similitudinem in vita & virtutibus.

*3.
Palatum in
fectum.
1. omil. in
2. ch.*

TERTIA alia causa, cur ex frequenti communione non proficias est, quod animæ tuæ palatum sit infectum: & ad viles terrestresque carnis cibos propensum & affectum; idè enim in spiritualibus cibus gustum & delectationem non inuenis. Comedis (ait S. Gregorius) nec saturaris: quia aliud mandis, aliud esuris. Comedis Sacramentum, quod non esuris; esuris autè res terrenas & inanes, quas non comedis: propter quas fastidium con-

cipis

cipis ciborum spiritualium : quos lenlim respuis, donec omninò reijcias: aut non, nisi, vt alijs ad oculum satisfacias, assumis. Quemadmodum Israelita, cum Manna ex se aded esset sapidum & palato gratum, vt initio cum magna oblectatione illud comederent. sed quoniam quotidie illud sumebant, eò deuenerunt, vt fastidium illis adferret; & reuocatis in memoriam ollis carniū, quas comedeabant in Ægypto, dicebant: *o anima nostra arida est, & nauseat super isto cibo leuissimo*: ex quo grauissimum illud illis euenit damnum, de quo Dauid dixit: *omne escā abominata est anima eorū* (eò quòd eam escā detestarentur, in qua oēs cibi cōtinerentur eminēter) & *appropinquauerūt vsq; ad portas mortis*, ne comederent. Hunc ergò in modū tibi euenit, qui initio tuæ cōuersionis & nouæ vitæ magnā percipiebas ex Cōmunionē oblectationē, & spiritualem utilitatē: cuius sensim iacturam facis, eò quòd carnis delitijs, vanitatibus & mundi oblectamentis aditum præbeas; ex quo anima tua arefcit, ac deficit, peruēnitq; ad ipsas portas mortis, & periculum finiedi vitam aliqua culpa lethali, nisi rediens ad te ipsum, affectiones eiusmodi terrenas exuas, redeasq; ad cum gustu & profectu cōmunicandum; & *renouetur* (vt Dauid dixit *sicut aquila iuuentutis tuæ*, de qua S. August. quòd temporis decursu ita superior pars rostri supra inferiorem excrescat, vt nō possit benè illud aperire ad cibū sumendū; & ita debilitatur, senescit & arefcit: quæ tamen naturali suo instinctu sentiēs periculū sibi imminēs, rostro percudit fortiter petram, donec superiore illam partē frangat; tunc. n. consuetum cibū sumere potest; & ita renouatur: nouasq; induit plumas, ac volat sicut antea. Sic ergò tibi est, quòd licet eò peruēnias, vt in virtute sis tantus, atque est quila: immineat tibi tepiditatis & senectutis periculum; eò quòd superior spiritus pars versus terrā conuertatur; patiarisq; eam ad res carnis & mundi inclinare, tuasq; intentiones inuerti, & curuari ad quærendum proprium honorem, proprium commodū, aut gustum, aut hominibus placere; & amplectaris, sequarisq; iudicium proprium, & voluntatis propriæ impetum. ex quibus prouenire solet spiritualium ciborum, & factæ Cōmunionis tædium: *arefcit enim cor tuum, eo quod obliuiscaris comedere panem tuum*. Si tamen oculorum perspicacitatem habeas, vt periculum tuum aduertas, recurrendum tibi est ad lapidē viuū, qui est Christus: cuius fauore & gratiā conterere possis excessus in te succrescentes; confringens proprii iudicij ac voluntatis duritiem; & mortificans intentiones & affectus, eosque ad rectum finem & scopum dirigens. Ex quo deposito fastidio, sumes cum voluptate diuinam hanc escam, quæ iuuentutem tuam, sicut aquilæ renouabit; viresque præbebit ad volandum sine defectione in rebus obsequij ipsius.

o Num. 11.
6. & c. 21. 5.
p Psal. 106.
18.

q Psal. 102. 6.
Renouatio
spiritus.

r Psal. 101. 5

§. 2. SS. Sacramentum vesti comparatur.

Lectio. 3. in
cap. 15 ad
Rom.
a Gal. 3. 27.
b Rom. 13. 14.

Vestis ornat,
sicut.

c Apoc. 12. 1.

Mors vel
tempor non
calefcit.

d Iacob. 6.
64.

ALTA diuini huius Sacramenti excellentia est, quod sit animæ quod-
dam indumentum. Nouimus enim Christum D. N. instar vestis esse
hominis iusti. Qui (vt S. Thom. ait) illum induit, aut per Sacramenta, quæ
fufcipit; aut per Sanctiffimæ ipsius vitæ imitationem, in qua se exercet: id-
ed enim Apostolus dixit: a *Quicumque in Christo baptizati estis, Christum in-
duistis; & omnes exhortatur, vt induant eundem Dominum IESVM Chri-
stū, se ipsos regentes, & exornantes recentibus ac cælestibus eius moribus.*
Quamuis enim vna cademq; vestis non possit multis adaptari: (si enim est
ad mensuram parui hominis facta, non aptabitur magno; nec vestis magni
apta erit paruo) at Christum D. N. quia est indumentum viuum, adaptat se
ipsum paruo & magno; macro & pingui: eas virtutes singulis tribuens, quæ
sunt eis accomodate. Propterea enim Sacramenti huius speciebus se contex-
xit: vt animā ingressus, eius fieret vestis; suisque gratis & pretiosis virtu-
tum vestibus, statū eius capacitati accommodatis, eam indueret, & exor-
naret. Et quoniam vestis accomodata non solum exornat corpus: sed fo-
uet etiam illud, eiusque calorem conseruat: & sic est causa, cur illud crescat:
ita iustitiæ c *Sol* induens animam, ipsum recipientem; calorem eius spiri-
tualem conseruat, nouoque spiritūs feruore, quem communicat, illum ad-
auget. Quemadmodum verò corpus non calefcit à veste, ob alteram ex
duabus causis: vel, quòd illud sit à frigore omninò possessum, & vitali ca-
lore priuatum: (ac propterea, etiamsi cadauer plurimis vestibus cooperia-
tur, calorem ab eis non recipiet) aut quòd non benè applicetur corpori,
nec illi adhæreat: ita etiam, qui communicant, non recipiunt spiritualem
calorem ex Christi D. N. præsentia: ed quòd à peccati mortalis frigiditate
sint omninò possessi; aut, ob remissionis vitæ tepiditatem & laxitatem, non
applicent cordi suo bonum, quòd fufcipiūt: Hæc enim applicatio fit per at-
tentam considerationem, fidemq; viuam ipsius Domini, quem fufcipiunt,
& virtutum eius; & per *cingulum* mortificationis, quo illæ nostro spiritui
cōnectuntur. quæ duæ res si desint, Communio ipsa, & reliqua bona opera
externa, erunt tanquā vestes discinctæ, nec aptatæ: à quibus nullus animæ
calor accedit: quia non perueniunt ad eius interiora. Et in hunc sensum in-
terpretari licet, quòd Christus D. N. cū de hoc Sacramento sermonem
haberet, dixit: d *Spiritus est, qui viuificat; caro autem non prodest quidquam.* Nam
quemadmodum sola caro Saluatoris, nisi diuinæ personæ, quam spiritū ap-
pellat, coniuncta esset, animas nostras non viuificaret: ita hæc ipsa caro di-
uinitati vnita, si non aliter fufcipiatur in Communione, quàm corporaliter
sine spiritu, sine viuâ fide, & sine ea consideratione, quam talis cibus exigit,
non adfert animæ vtilitatem.

Ex omnibus, quæ diximus, colligitur detrimentum vltimum, quod

Propheta retulit: *e qui mercedes congregavit, misit eas in sacculū pertusum*, quasi diceret: quamvis nullum sit medium ex se magis efficax ad spirituales divitias colligendas, quam ritè, digneque facta communio, in qua omnium divitiarum largitor suscipitur: aliqui nihilominus parum ex ea proficiunt, nec fructus apparet laboris eorum: quia totū id incidit in cor tale, quod est quasi *saccus pertusus*, ex multis partib. ita effluens, vt retinere nequeat, nec bonum conservare, quod suscipit. In hanc miseriam incidunt, qui pravis predictis dispositionibus communicant. & illi etiam, qui statim post communionem cor suum per quinque sensus effundunt, quærentes delicias, & solatia terrena; & qui non herēt in perpendendo bono, quod susceperunt, nec attendunt, vt hospite, quem secum habent, fruantur; sed mox liberam relinquunt imaginationem & phantasiam; vt quòd libuerit excurrant. Saccus etiam pertusus censetur hominis ingrati & superbi cor, quod insensibiliter ob suam ingratitude, aut superbiam bonum amittit, quod accepit.

DENIQUE indiscretus feruor, cum aliquo obedientiæ defectu, idem adfert detrimentum, nam vt vulgari proverbio dicitur: *Cupiditas saccum lacerat*. Quemadmodum enim nimis cupidus homo tantum pecuniæ sacco imponit, vt eum crepare faciat; ita nimis zelosus homo, cum indiscretè suo solo iudicio ducitur, ad terminos excedit in pœnitentijs, orationibus, & communionibus, vt omnia confringat ac destruat, eò quod medium non tenuerit, de quo superius est actum.

CAPVT IX.

VARIA ET UTILISSIMA DOCUMENTA AD
Sacramentalem Communionem cum spirituali & cum
Oratione coniungendam; Ex Ruth
Historia desumpta.

Xijs quæ hæctenus dicta sunt, facile fuerit deprehendere, quanti sit momenti, sacramentalem Communionem cum spirituali coniungere: quam (ait S. Thomas) consistere in seruenti & efficaci diuinū hoc Sacramentum suscipiendi desiderio, sumendo scil. ipsum Christum Dominum spiritualiter per actus fidei, spei, & charitatis, simul cum ingenti desiderio eidem se se incorporandi per amorē & virtutum eius imitationem. Et hanc appellamus orationem mentalem (quemadmodum alibi dictum est) quæ merito semper debet comitari sacramentalem commu-

e Aggai 1.5.

Negotatio
utilissima.Saccus per-
tusus.Communio
moderata.

p. 78. a. 1.

In Duce spir.
tract. 2. c.
17.